

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN**

ĐOÀN VĂN TẠO

**CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN CƠ SỞ HẠ TẦNG
LOGISTICS CỦA THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG
THEO HƯỚNG HIỆN ĐẠI**

Chuyên ngành: Kinh tế và quản lý thương mại

Mã số: 62 34 01 21

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS. ĐẶNG ĐÌNH ĐÀO

HÀ NỘI - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi đã đọc và hiểu về các hành vi vi phạm sự trung thực trong học thuật. Tôi cam kết bằng danh dự cá nhân rằng nghiên cứu này là tôi tự thực hiện và không vi phạm yêu cầu về sự trung thực trong học thuật.

Hà Nội, ngày tháng năm 2018

Nghiên cứu sinh

Đoàn Văn Tạo

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên tôi xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu Trường Đại học Kinh tế Quốc dân, Viện Đào tạo Sau đại học-Trường Đại học Kinh tế Quốc dân đã tạo điều kiện thuận lợi và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lời cảm ơn chân thành và sâu sắc tới thầy hướng dẫn GS.TS. Đặng Đình Đào, người luôn tâm huyết và nhiệt tình hướng dẫn, động viên khích lệ và chỉ bảo tôi trong suốt thời gian học tập và nghiên cứu. Tôi cũng xin chân thành cảm ơn các thầy, cô giáo công tác tại Viện Thương mại và Kinh tế quốc tế-Trường Đại học Kinh tế Quốc dân về sự giúp đỡ nhiệt tình, sự góp ý chân thành và những chia sẻ kinh nghiệm quý báu dành cho tôi trong quá trình thực hiện nghiên cứu luận án.

Xin gửi tấm lòng tri ân đến gia đình của tôi. Những người thân yêu trong gia đình luôn là những nguồn động viên to lớn, luôn dành cho tôi sự quan tâm, giúp đỡ trên mọi phương diện, truyền nhiệt huyết cho tôi để giúp tôi hoàn thành nghiên cứu luận án của mình.

Xin trân trọng cảm ơn !

Hà Nội, ngày tháng năm 2018

Nghiên cứu sinh

Đoàn Văn Tạo

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN

LỜI CẢM ƠN

MỤC LỤC

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT TIẾNG VIỆT

DANH MỤC BẢNG BIỂU

PHẦN MỞ ĐẦU	1
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU VỀ CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN CƠ SỞ HẠ TẦNG LOGISTICS THEO HƯỚNG HIỆN ĐẠI	10
1.1. Tổng quan các công trình nghiên cứu đã công bố ở nước ngoài liên quan chính sách phát triển cơ sở hạ tầng logistics	10
1.2. Các công trình nghiên cứu trong nước.....	19
1.3. Khoảng trống chưa được các công trình công bố nghiên cứu giải quyết ...	22
CHƯƠNG 2: NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN CƠ SỞ HẠ TẦNG LOGISTICS THEO HƯỚNG HIỆN ĐẠI	23
2.1. Khái quát về chính sách phát triển cơ sở hạ tầng Logistics theo hướng hiện đại	23
2.1.1. Khái quát về cơ sở hạ tầng Logistics theo hướng hiện đại	23
2.1.2. Khái niệm chính sách phát triển cơ sở hạ tầng Logistics theo hướng hiện đại ..	28
2.1.3. Đặc điểm của phát triển CSHT logistics và vai trò của chính sách phát triển CSHT trong hệ thống Logistics thành phố	33
2.2. Nội dung chính sách phát triển cơ sở hạ tầng Logistics theo hướng hiện đại và các tiêu chí đánh giá	35
2.2.1. Phát triển các cơ sở hạ tầng logistics	35
2.2.2. Nội dung phát triển cơ sở hạ tầng Logistics	36
2.2.3. Nội dung một số chính sách cụ thể tác động đến phát triển cơ sở hạ tầng Logistics	39
2.2.4. Các tiêu chí đánh giá chính sách phát triển cơ sở hạ tầng logistics thành phố...42	
2.3. Nghiên cứu các nhân tố ảnh hưởng đến chính sách phát triển cơ sở hạ tầng logistics theo hướng hiện đại	44
2.3.1. Các nhân tố chung.....	44
2.3.2. Các nhân tố đặc thù.....	48
2.4. Kinh nghiệm trong nước và quốc tế về chính sách phát triển cơ sở hạ tầng Logistics	49
2.4.1. Kinh nghiệm chính sách phát triển cơ sở hạ tầng Logistics trong nước.....	49
2.4.2. Kinh nghiệm của một số nước về chính sách phát triển cơ sở hạ tầng Logistics	53

2.4.3. Bài học kinh nghiệm về chính sách phát triển CSHT Logistics đối với thành phố Hải Phòng.....	56
CHƯƠNG 3: THỰC TRẠNG CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN CƠ SỞ HẠ TẦNG LOGISTICS CỦA THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG	60
3.1. Đặc điểm tự nhiên và kinh tế - xã hội của thành phố Hải Phòng có ảnh hưởng đến chính sách phát triển cơ sở hạ tầng Logistics.....	60
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên của Thành phố Hải Phòng	60
3.1.2. Đặc điểm về phát triển kinh tế - xã hội.....	60
3.2. Thực trạng CSHT logistics của thành phố Hải Phòng	64
3.2.1. Thực trạng cơ sở hạ tầng giao thông.....	64
3.2.2. Thực trạng CSHT cảng biển	67
3.2.3. Thực trạng CSHT công nghệ thông tin.....	71
3.2.4. Thực trạng cơ sở hạ tầng kho bãi.....	72
3.2.5. Thực trạng các Trung tâm Logistics	74
3.3. Phân tích thực trạng chính sách phát triển CSHT Logistics trên địa bàn Thành phố Hải Phòng.....	74
3.3.1. Khái quát chính sách phát triển cơ sở hạ tầng Logistics trên địa bàn Thành phố Hải Phòng.....	74
3.3.2. Thực trạng một số chính sách cụ thể tác động đến phát triển CSHT logistics trên địa bàn thành phố Hải Phòng	82
3.4. Phân tích thực trạng chính sách phát triển cơ sở hạ tầng logistics theo hướng hiện đại của Thành phố Hải Phòng qua điều tra khảo sát.....	106
3.4.1. Đánh giá về công tác xây dựng kế hoạch thực thi chính sách	106
3.4.2. Đánh giá về tổ chức triển khai thực thi chính sách.....	108
3.4.3. Đánh giá về chất lượng triển khai thực thi chính sách	109
3.4.4. Đánh giá chính sách phát triển cơ sở hạ tầng logistics của thành phố Hải Phòng theo hướng hiện đại thông qua các nhóm tiêu chí	111
3.5. Đánh giá chung về chính sách phát triển CSHT logistics theo hướng hiện đại của thành phố Hải Phòng.....	119
3.5.1. Những kết quả đạt được về chính sách phát triển CSHT logistics theo hướng hiện đại của thành phố Hải Phòng.....	119
3.5.2. Những hạn chế về chính sách phát triển CSHT logistics theo hướng hiện đại trên địa bàn thành phố Hải Phòng.....	121
3.5.3. Nguyên nhân của những hạn chế.....	125
CHƯƠNG 4: PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP VỀ CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN CƠ SỞ HẠ TẦNG LOGISTICS CỦA THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG THEO HƯỚNG HIỆN ĐẠI.....	129

4.1. Mục tiêu, phương hướng phát triển cơ sở hạ tầng Logistics của Hải Phòng đến năm 2025, tầm nhìn 2030 và yêu cầu đặt ra đối với chính sách phát triển cơ sở hạ tầng Logistics theo hướng hiện đại	129
4.1.1. Mục tiêu phát triển cơ sở hạ tầng logistics của Hải Phòng đến năm 2025 tầm nhìn 2030	129
4.1.2. Phương hướng hoàn thiện chính sách phát triển CSHT logistics của thành phố Hải Phòng theo hướng hiện đại	130
4.1.3. Yêu cầu đặt ra đối với chính sách phát triển cơ sở hạ tầng logistics theo hướng hiện đại của thành phố Hải Phòng đến năm 2025 tầm nhìn 2030	134
4.1.4. Cơ hội và thách thức đối với sự phát triển cơ sở hạ tầng Logistics.....	139
4.2. Giải pháp hoàn thiện chính sách phát triển cơ sở hạ tầng logistics của thành phố Hải Phòng theo hướng hiện đại đến năm 2025 tầm nhìn đến năm 2030	144
4.2.1. Nhóm giải pháp xây dựng chiến lược và quy hoạch phát triển cơ sở hạ tầng logistics	144
4.2.2. Nhóm giải pháp hoàn thiện chính sách hỗ trợ nguồn vốn và thu hút đầu tư .	150
4.2.3. Nhóm giải pháp hoàn thiện chính sách về sử dụng đất đai cho phát triển cơ sở hạ tầng logistics	156
4.2.4. Nhóm giải pháp hoàn thiện chính sách đầu tư phát triển CSHT logistics....	158
4.2.5. Nhóm giải pháp hoàn thiện chính sách phát triển nguồn nhân lực logistics .	163
4.2.6. Nhóm giải pháp khác	165
4.3. Tạo lập môi trường và điều kiện để hoàn thiện Chính sách phát triển cơ sở hạ tầng logistics theo hướng hiện đại của thành phố Hải Phòng trong thời gian tới	168
4.3.1. Nhà nước tiếp tục hoàn thiện các chính sách về phát triển cơ sở hạ tầng logistics	168
4.3.2. Tăng cường liên kết, hợp tác với các địa phương khác trong Vùng kinh tế trọng điểm	169
4.3.3. Xây dựng quy hoạch phát triển cơ sở hạ tầng logistics trên cơ sở tích hợp các quy hoạch ngành	169
4.3.4. Chính sách phối hợp giữa bộ Giao thông vận tải, Bộ Công Thương và các bộ ngành liên quan trong xây dựng và thực thi chính sách phát triển cơ sở hạ tầng logistics	170
KẾT LUẬN	171
CÁC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ	
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT TIẾNG VIỆT

Từ viết tắt	Nghĩa tiếng việt
CCN	Cụm công nghiệp
CNTT	Công nghệ thông tin
CP	Cổ phần
CSHT	Cơ sở hạ tầng
CHK	Cảng hàng không
DN	Doanh nghiệp
ĐTND	Đường thủy nội địa
GPMB	Giải phóng mặt bằng
GPS	Hệ thống định vị toàn cầu
GTVT	Giao thông vận tải
HĐH	Hiện đại hóa
HK	Hành khách
HKQT	Hành khách quốc tế
KCN	Khu công nghiệp
KCHT	Kết cấu hạ tầng
KKT	Khu kinh tế
KTTĐ	Kinh tế trọng điểm
KT-XH	Kinh tế xã hội
NĐ	Nội địa
NK	Nhập khẩu
NGTK	Niên giám thống kê
PPP	Hình thức đối tác công tư
QCVN	Quy chuẩn Việt Nam
QL	Quốc lộ
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
TP	Thành phố
UBND	Ủy ban nhân dân
VDB	Ngân hàng Phát triển Việt Nam
XK	Xuất khẩu
XNK	Xuất nhập khẩu

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT TIẾNG ANH

Từ viết tắt	Ngôn ngữ tiếng anh	Nghĩa tiếng việt
AFFA	ASEAN Federation of Forwarders Associations	Hiệp hội giao nhận các nước ASEAN
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations	Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á
APEC	Asia–Pacific Economic Cooperation	Diễn đàn hợp tác kinh tế châu Á – Thái Bình Dương
ASEM	Asia–Europe Meeting	Diễn đàn hợp tác Á–Âu
CFS	Container Freight Station	Kho hàng container
DWT	Deadweight	Đơn vị trọng tải tàu (1 Tấn)
EDI	Electronic Data Interchange	Hệ thống dữ liệu điện tử
ERP	Enterprise resource planning	Hệ thống hoạch định tài nguyên
EU	European Union	Liên minh Châu Âu
FIR	Flight Information Region	Vùng thông báo bay
FTZ	Free Trade Zone	Khu vực tự do thương mại
GDP	Gross Domestic Product	Tổng sản phẩm quốc nội
ICD	Inland Clearance Depot	Điểm thông quan nội địa
LPI	Logistics Performance Index	Chỉ số đánh giá hoạt động logistics
OMS	Order Management System	Hệ thống quản lý đơn hàng
PCU	Passenger Car Unit	Lưu lượng phương tiện theo xe con quy đổi
SCM	Supply chain management	Quản trị chuỗi cung ứng
TDSI	Transport Development Strategy Institute	Viện Chiến lược và Phát triển Giao thông vận tải
TEU	Twenty–Foot Equivalent Unit	Sức chứa của 1 container 20'
TMS	Transportation Management System	Hệ thống quản lý vận tải
TPP	Trans–Pacific Partnership	Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương
UNESCAP	United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific	Ủy ban kinh tế xã hội khu vực Châu Á và Thái Bình Dương

Từ viết tắt	Ngôn ngữ tiếng anh	Nghĩa tiếng việt
USD	United States Dollar	Đô la Mỹ
VCIS	Vietnam Customs Intelligence Information System	Hệ thống thông tin dữ liệu hải quan Việt Nam
VLA	Vietnam Logistics Association	Hiệp hội doanh nghiệp dịch vụ logistics Việt Nam
VNACCS	Vietnam Automated Cargo And Port Consolidated System	Hệ thống thông quan hàng hóa tự động Việt Nam
VNR	Vietnam Railways	Tổng công ty Đường sắt Việt Nam
VTS	Vessel Traffic System	Hệ thống quản lý hàng hải tàu biển
WMS	Warehouse Management System	Hệ thống quản lý kho hàng
WTO	World Trade Organization	Tổ chức thương mại thế giới

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 3.1: Tổng mức bán lẻ hàng hóa theo giá hiện hành phân theo loại hình kinh tế của TP. Hải Phòng từ năm 2011 – 2016.....	62
Bảng 3.2. Khối lượng hàng hóa vận chuyển tại Hải Phòng 2011–2016	63
Bảng 3.3. Hiện trạng các CFS, địa điểm kiểm tra tập trung và kho ngoại quan tại Hải Phòng.....	73
Bảng 3.4. Vốn đầu tư cho ngành hàng hải Hải Phòng so với tổng vốn đầu tư toàn xã hội của Thành phố giai đoạn 2005 – 2016	88
Bảng 3.5: Ý kiến của các chuyên gia về chất lượng xây dựng kế hoạch thực thi chính sách phát triển cơ sở hạ tầng logistics theo hướng hiện đại của thành phố	107
Bảng 3.6: Ý kiến đánh giá của doanh nghiệp hiệu quả của các doanh nghiệp logistics ở Hải Phòng.....	112
Bảng 3.7: Ý kiến đánh giá của nhà quản lý mức độ thực thi chính sách phát triển CSHT logistics của thành phố Hải Phòng theo hướng hiện đại.....	113
Bảng 3.8: Doanh thu vận tải kho bãi và dịch vụ hỗ trợ vận tải thành phố Hải Phòng từ năm 2011 – 2016	114
Bảng 3.9: Ý kiến đánh giá của doanh nghiệp chỉ số hiệu quả chính sách của Hải Phòng đối với cơ sở hạ tầng logistics hiện nay	116
Bảng 3.10: Ý kiến đánh giá của doanh nghiệp tác động của chính sách đến chất lượng cơ sở hạ tầng logistics ở Hải Phòng hiện nay	117
Bảng 3.11: Ý kiến đánh giá của nhà quản lý mức độ phù hợp của chính sách phát triển CSHT logistics của thành phố theo hướng hiện đại.....	119
Bảng 4.1: Các chỉ tiêu kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của thành phố Hải Phòng giai đoạn 2011 - 2020.....	137
Bảng 4.2: Tổng nhu cầu vốn đầu tư phát triển logistics đến năm 2020, định hướng đến năm 2025	150
Bảng 4.3: Nhu cầu quỹ đất phát triển logistics đến năm 2020, định hướng đến năm 2025 ..	156
Bảng 4.4: Dự báo khối lượng hàng hóa thông qua cảng Hải Phòng	159
Bảng 4.5: Dự báo nhu cầu nguồn nhân lực Logistics TP. Hải Phòng	164